

บทที่ 2

ภูมิสังคมและวัฒนธรรมของรัฐอัสสัมและบ้านน้ำพาด

รัฐอัสสัมเป็นรัฐหนึ่งของประเทศอินเดียตั้งอยู่ในทิศตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะคล้ายตัว T และมีพื้นที่ 78,438 ตารางกิโลเมตร โดยมีด้านทิศตะวันตกและทิศใต้ติดกับบังกลาเทศ ทิศเหนือติดภูฏานและทิเบต ทิศตะวันออกติดกับพม่าและจีน รัฐอัสสัมเป็นหนึ่งในรัฐทั้งเจ็ดที่เรียกว่า “Seven sisters” หรือเจ็ดสาวน้อย อันประกอบด้วย อัสสัม (Assam) อรุณาจัลประเทศ (Arunachal pradesh) เมฆาลัย (Meghalaya) นากาแลนด์ (Nagaland) มณีปุระ (Manipur) ไมโซรัม (Mizoram) และ ตริปุระ (Tripura)

ลักษณะทางกายภาพของรัฐอัสสัม

พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ของรัฐอัสสัมเป็นปึกแผ่น อยู่สุดฝั่งตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศอินเดีย สภาพพื้นที่เป็นภูเขาสูงล้อมรอบ มีเทือกเขาหิมาลัยกั้นพรมแดนตอนเหนือ ซึ่งมีความยาวจากด้านทิศตะวันตกมาจนถึงรัฐอัสสัมด้านทิศตะวันออกถึงประมาณ 1,500 ไมล์ และมีความกว้างประมาณ 200-500 ไมล์ ด้านทิศตะวันออกมีทิวเขาสำคัญต่อประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ไท ชื้อทิวเขาปดโกเป็นกำแพงกั้นระหว่างพม่าตอนเหนือและอินเดียฝั่งตะวันออกเฉียงเหนือ และเป็นเส้นทางสำคัญให้คนไทได้ย้ายถิ่นฐานมายังอัสสัมเมื่อกว่า 700 ปีมาแล้ว

ภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของรัฐอัสสัมนั้นแบ่งได้ 3 เขตสำคัญดังนี้

1. เขตภูเขาสูงบาเรลและภูเขาในภาคใต้ (The Barail ranges and the low hilly terrain of Mizo hills)
2. เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำพรหมบุตรและแม่น้ำบารัคในภาคเหนือ (The Alluvial valley of Brahmaputra and the Barak River)
3. เขตภูเขาเตี้ยและเนินเขาในภาคกลาง (The Shillong plateau)

อาณาเขตติดต่อ

อัสสัมมีพรมแดนติดต่อกับรัฐต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ รัฐอรุณาจัลประเทศ (Arunachal pradesh) และ ภูฏาน (Bhutan)

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ รัฐนากาแลนด์ (Nagaland) และรัฐมณีปุระ (Manipur)

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ เบงกอลตะวันตก (West bangal) รัฐตริปุระ (Tripura)

และประเทศบังกลาเทศ (Bangladesh)

ทิศใต้ ติดต่อกับ รัฐเมฆลยา (Meghalaya) รัฐมิโซรัม (Mizoram)

ภาพที่ 2-1 แผนที่แสดงชื่อเมืองในรัฐอัสสัม (ที่มา: Bonitours-travels, 2013)

ภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศของอัสสัมเป็นแบบมรสุมเขตร้อน มีฝนตกชุกแตกต่างกันไปตามแต่ละพื้นที่ อุณหภูมิโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางไม่ร้อนหรือหนาวจนเกินไป แบ่งออกเป็น 4 ฤดูคือ ฤดูหนาว (Winter) เริ่มจากเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ช่วงนี้อากาศเย็น รับอิทธิพลแรงดันอากาศจากเอเชียกลางและพม่า อุณหภูมิอยู่ระหว่าง 6 ถึง 8 องศาเซลเซียส ในบางพื้นที่อุณหภูมิอาจต่ำกว่า 6 องศาเซลเซียส แต่ไม่ถึงกับมีหิมะตก

ก่อนฤดูมรสุม (Pre-monsoon) เริ่มจากเดือนมีนาคม ถึงเดือนพฤษภาคม อาจจะมีฝนตกด้วย เป็นช่วงเปลี่ยนฤดูจากฤดูหนาวมาสู่ร้อน ทำให้ความกดอากาศต่ำและมีฝนตกด้วย

ฤดูมรสุม (Monsoon) เริ่มจากเดือนมิถุนายน ถึงเดือนกันยายน ช่วงนี้อากาศร้อนลดลง ส่งผลให้อากาศมีความชื้นสูง และฝนตกหนักทำให้มีปริมาณน้ำฝนมากและมีน้ำท่วมในบางพื้นที่ได้บ่อยครั้ง

ฤดูหลังมรสุม (Retreating Monsoon) เริ่มจากเดือนตุลาคม ถึงเดือนพฤศจิกายน ฝนตกน้อยลงแต่ยังมีความชื้นสัมพัทธ์สูง ทำให้มีหมอกในช่วงเช้าและเย็น

เนื่องจากสภาพทางภูมิศาสตร์ของอัสสัมนั้นประกอบด้วยภูเขาน้อยใหญ่ทางตอนเหนือ แม่น้ำและผืนป่าขนาดใหญ่ ล้วนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสภาพภูมิอากาศของอัสสัมที่หนาวเย็นจัด

และมีหิมะตกบางพื้นที่ในฤดูหนาว นอกจากนี้ยังมีสภาพความกดอากาศที่เคลื่อนตัวผ่านอ่าวเบงกอล มวลอากาศร้อนชื้นจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดผ่าน และความกดอากาศที่พัฒนาจากแถบทะเลเมดิเตอร์เรเนียน รวมทั้งลมที่พัดเปลี่ยนทิศทางในท้องถิ่นเอง ทำให้สภาพอากาศของอัสสัมมีความสมดุลและค่อนข้างแตกต่างจากสภาพอากาศของอินเดียซึ่งร้อนจัดในฤดูร้อน

ลักษณะทางกายภาพของบ้านน้ำพ่าเก

บ้านน้ำพ่าเก เป็นหมู่บ้านขนาดเล็กอยู่ในเขตนาฮากาเทีย แขวงดิลูการ์ห์ มีลักษณะเป็นพื้นที่ลุ่ม มีหมู่บ้านตั้งอยู่ด้านหน้าแม่น้ำบูริติง ชาวไทพ่าเก เรียกแม่น้ำนี้ว่า น้ำหก* การจะตั้งรกรากของชาวไทพ่าเกนั้นจะตั้งถิ่นฐานใกล้กับแม่น้ำเป็นหลัก ด้วยชาวไทพ่าเกเชื่อว่าน้ำนั้นเป็นบ่อเกิดแห่งสรรพสิ่งและอาหารในการดำรงชีวิต

1. ภูมิประเทศ

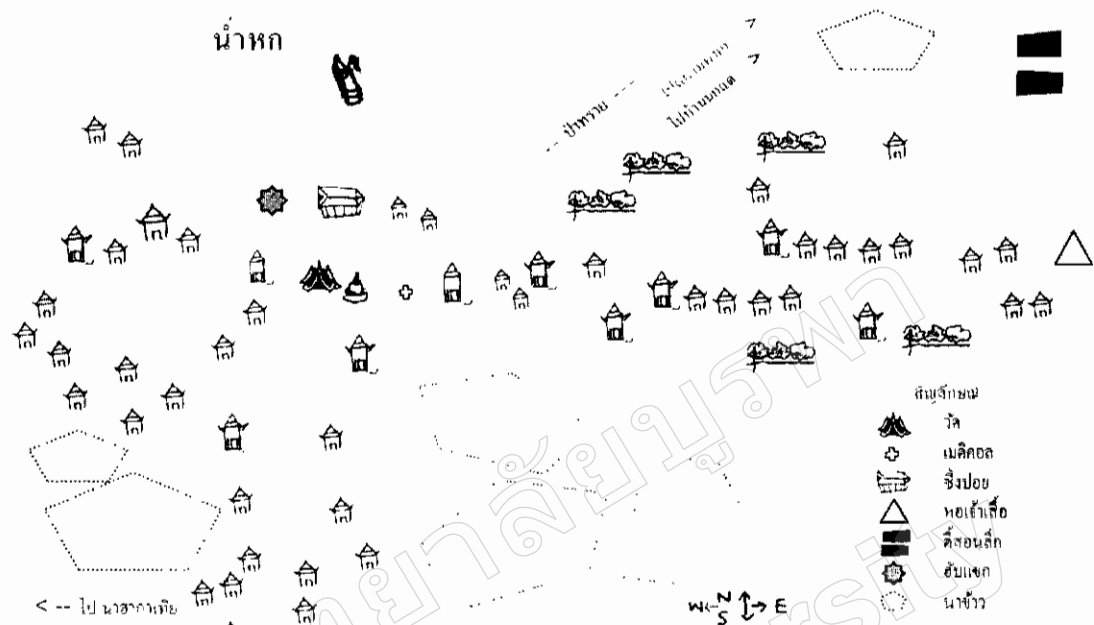
บ้านน้ำพ่าเกมีพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มแต่อยู่สูงกว่าบริเวณแม่น้ำ ไม่มีโคกหรือเนิน มีหนองน้ำและแอ่งน้ำบ้างเล็กน้อย ถนนมีระดับสูงกว่าบ้าน ที่ตั้งของวัดเป็นจุดที่มีระดับเดียวกับถนน ถือเป็นจุดที่สูงที่สุดของหมู่บ้าน มีถนนลาดยางมาจนถึงสุดแคว้นวัดเท่านั้น ถนนในหมู่บ้านทั้งหมดเป็นดินแข็ง ใกล้ฝั่งแม่น้ำสร้างเป็นคันถนนยาวขนานกับแม่น้ำ พื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำบูริติงเป็นพื้นที่ว่างเปล่าในช่วงน้ำหลากน้ำจะล้นที่ว่างเปล่าเต็มทั้งฝั่ง และเมื่อน้ำลดลงจะเห็นหญ้าขึ้นรายรอบแม่น้ำเหมือนเป็นป่าชายเลน ชาวไทพ่าเกเรียกบริเวณนี้ว่า ป่าทราย

2. อาณาเขตติดต่อ

บ้านน้ำพ่าเก มีเขตพื้นที่ติดต่อกับพื้นที่อื่น ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับ	แม่น้ำบูริติง
ทิศใต้	ติดกับ	ถนน P.W.D และชุมชนนาฮากาเทีย
ทิศตะวันออก	ติดกับ	บ้านดิลำพ่าเก และบ้านนกกเต
ทิศตะวันตก	ติดกับ	ถนนไม่มีชื่อและชุมชนนาฮากาเทีย

* น้ำหก หรือน้ำหก ในความหมายของชาวไทพ่าเก หมายถึง น้ำลึก ซึ่งแต่เดิมนั้น แม่น้ำหก มีความลึกมาก ชาวไทพ่าเก ต้องการเรียกว่า น้ำลึก แต่ออกเสียง ล ไม่ได้ จึงเพี้ยนมาเป็น น้ำหก จนถึงปัจจุบัน

ภาพที่ 2-2 แผนที่ชุมชนบ้านน้ำพาด

3. ภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศของหมู่บ้านน้ำพาด เป็นแบบมรสุมเขตร้อนมีฝนตกชุกในบางช่วง สภาพอากาศปานกลาง มีลักษณะดังนี้

ฤดูร้อน อากาศร้อนจัด เริ่มตั้งแต่เดือน พฤษภาคมถึงเดือน สิงหาคม

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือน พฤษภาคมถึงเดือน มิถุนายน

ฤดูแล้ง เริ่มตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายน

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือน ตุลาคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์

4. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.1 ทรัพยากรดิน ลักษณะเนื้อดินในพื้นที่บ้านน้ำพาดนั้นเป็นดินมีลักษณะร่วน สภาพดินชั้นเล็กน้อย ยึดหยุ่นได้ปานกลาง และระบายน้ำได้ดี สภาพดินภายในหมู่บ้านจะแตกต่างกันไปตามพื้นที่ใช้สอย ดินบริเวณภายในหมู่บ้านจะมีความชุ่มชื้น เนื่องจากที่หมู่บ้านน้ำพาดมีการเลี้ยงวัวกันทุกบ้าน วัวจึงสามารถเดินไปที่ใดก็ได้ และที่สำคัญเมื่อวัวเหล่านั้นเดินไปที่ใดก็จะขับถ่ายไปตลอดทาง ทำให้บริเวณนั้น ๆ เต็มไปด้วยมูลวัว ชาวบ้านยังไม่มีการจัดเก็บมูลวัวอย่างเป็นระบบ พื้นที่บริเวณนั้นจึงถูกทับถมไปด้วยมูลวัวเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดความชุ่มชื้นแก่ผิวดิน

และเป็นปุ๋ยอินทรีย์อย่างดีส่งผลให้พืชผัก ผลไม้ ไม้ดอก ที่ปลูกหรือขึ้นเองตามธรรมชาติ เจริญงอกงาม ถือเป็นดินที่มีความเหมาะสมในการเพาะปลูกเป็นอย่างมาก แต่ชาวไทพ่าเกไม่นิยมปลูกพืชผลไว้กินเนื่องจากบริเวณหมู่บ้านนั้นมีฝูงลิงจำนวนมาก ลิงจะเข้ามากินพืชผักที่ปลูกไว้ หากพืชผลใดที่ลิงไม่ชอบ ลิงจะเข้ามาทำลายสวนครัวของชาวบ้าน พืชผลที่พบเห็นทั่วไปจะเป็นต้นไม้ใหญ่ เช่น ต้นมะนา (มีผลยาวรี รสฝาด) ต้น หมากกอก (มะกอกน้ำ) กล้วย

เนื้อดินบริเวณที่นาในบ้านน้ำพ่าเกจะเป็นดินร่วนที่เหมาะสมกับการปลูกข้าว มูลวัวที่พบในที่นาไม่มากเหมือนที่พบในบริเวณหมู่บ้าน ชาวบ้านไม่ปลูกผักแซมในที่นา เพราะไม่สามารถป้องกันการทำลายจากฝูงลิงได้ ส่วนดินบริเวณริมแม่น้ำ มีลักษณะเป็นดินทรายชนิดหยาบ ไม่อุ้มน้ำ ไม่มีไม้ผลขึ้น มีเพียงหญ้าขึ้นริมฝั่งบริเวณป่าทราย

4.2 ทรัพยากรน้ำ เนื่องจากชาวไทพ่าเกไม่ได้ทำการเกษตรที่ต้องใช้น้ำเป็นหลัก การทำนาคำนํ้าจากธรรมชาติเพียงอย่างเดียวจึงไม่ต้องใช้นํ้าจากแม่น้ำมากนัก เมื่อนํ้าลดตามฤดูกาลจึงไม่มีผลต่อการดำรงชีพของชาวบ้าน จะเป็นแต่เพียงการใช้นํ้าจากแม่น้ำบริติคิงเพื่ออุปโภค เช่น ชำระร่างกายหรือ ซักล้างต่าง ๆ ส่วนแหล่งนํ้าอีกแหล่งหนึ่งที่ชาวบ้านใช้ในครัวเรือนจะเป็นนํ้าบาดาล โดยแต่ละบ้านจะมีคันโยกนํ้าอยู่หน้าบ้าน เรียกว่า “นํ้าจ๊าก” ซึ่งคำว่า จ๊าก คือ จักร อุปกรณ์ชนิดนี้เป็นเทคโนโลยีใหม่ที่เพิ่งเข้ามาในหมู่บ้าน คำไทเดิมไม่มีใช้จึงเรียกทับศัพท์ว่า นํ้าจ๊าก หรือ นํ้าจ๊าก

นํ้าบาดาลที่ชาวบ้านใช้นั้นมีความเป็นด่างสูงมาก เมื่อนํ้ามาทำอาหารจะต้องต้มให้เดือด และใช้เครื่องกรองนํ้าขนาดเล็กกรองนํ้าสำหรับดื่ม สำหรับการอาบน้ำด้วยสบู่ หรือ การซักผ้าด้วยผงซักฟอกนั้น พบว่า แทบไม่มีฟองเลย ชำระล้างเพียงครั้งเดียวก็ไม่มีกลิ่นแล้ว ส่วนบึงหรือหนองนํ้าเล็ก ๆ นั้นก็ไม่ได้มีการใช้ประโยชน์ เมื่อถึงฤดูฝนมีนํ้าท่วมขังมาก ก็จะเป็นที่อยู่ของวัวและแมลงต่าง ๆ เมื่อสิ้นฤดูฝนนํ้าก็จะแห้งขอดไปเอง

4.3 ทรัพยากรป่าไม้ บริเวณพื้นที่ในหมู่บ้านจะประกอบไปด้วยป่าไม้ทั้งร้อนชื้น มีต้นไม้ใหญ่ไม้กึ่งชนิด เช่น ต้นมะนา ต้นมะกอก ต้นโพธิ์ ต้นสักบ้างเพียงเล็กน้อย ต้นหมาก ต้นไผ่ และตองก่อ จะพบเห็นได้เป็นจำนวนมาก ชาวไทพ่าเกใช้ ไม้ไผ่ ใบตอง สำหรับทำรั้วบ้าน สร้างบ้าน สร้างขี้ข้าว และทำเพิงสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีป่าริมฝั่ง มีหญ้าขึ้นคลุมป่าทรายเป็นแนวรอบแม่น้ำ สภาพป่ามีความอุดมสมบูรณ์ เมื่อถึงฤดูร้อนอากาศในหมู่บ้านจะไม่ร้อนมากเท่ากับในประเทศไทย ชาวบ้านไม่ค่อยตัดต้นไม้และไม่ปลูกป่าเพิ่มทรัพยากรป่าไม้ของหมู่บ้านน้ำพ่าเกจึงไม่เพิ่มขึ้น อาจลดลงบ้างเมื่อต้นไม้ตายและโคนล้มลง

4.4 เส้นทางคมนาคมภายในหมู่บ้าน และเชื่อมต่อชุมชนอื่นมีเพียงการสัญจรทางบกเท่านั้น ภายในหมู่บ้านจะมีถนนลาดยางระยะทางประมาณ 1 กิโลเมตรจากถนนหลักก่อนเข้าถึง

หมู่บ้าน เดิมมีถนนลูกรังอีกสายหนึ่งเชื่อมต่อถนนสายหลักแต่ไม่สะดวกในการเดินทาง ชาวบ้านจึงไม่ได้ใช้ถนนลูกรังสายเดิมแล้ว ถนนในหมู่บ้านเป็นถนนลูกรังและมีถนนอัดหินเป็นบางช่วง ชาวบ้านจะสัญจรด้วยรถจักรยานยนต์ รถจักรยาน และเดินเท้าเป็นส่วนใหญ่ และเป็นที่น่าสังเกตว่า ชาวไทพ่าเก ไม่นิยมเดินทางทางน้ำ แม่น้ำหมู่บ้านจะมีแม่น้ำสายใหญ่ก็ตาม ทั้งนี้เนื่องด้วยชาวไทพ่าเกไม่สนใจในการต่อเรือ และไม่ได้สัญจรทางน้ำจึงไม่ค่อยเห็นเรือในหมู่บ้านมากนัก

จากการสำรวจพื้นที่ภายในบริเวณหมู่บ้าน พบระบบสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะที่ชาวบ้านร่วมกันดูแลรักษาประกอบไปด้วย

1. ศาสนสถาน มี จอง (วัด)
2. ซิ่งปอย (ศาลาประชาคม)
3. อนามัยชุมชน
4. โรงเรียนเด็กเล็ก
5. โรงเรียนประถม
6. โรงเรียนมัธยม
7. ร้านค้าขนาดเล็ก
8. ไฟฟ้าขนาด 220 โวลต์
9. คันโยกน้ำบาดาล 1 อัน

ประชากรและอาชีพ

1. ประชากร

ในพ.ศ. 2554 รัฐอัสสัมมีประชากร 31,169,272 คน คิดเป็นสัดส่วน 2.58 % ของจำนวนประชากรทั้งหมดในอินเดีย (ประชากรทั้งหมดในอินเดียมี 1,210,193,422 คน) มีจำนวนผู้ชาย 15,954,927คน ผู้หญิง 15,214,345 คน อัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรคิดเป็น 16.93 % ตั้งแต่ พ.ศ. 2544-2554 (Government of Assam: 2013)

อัสสัมประกอบด้วยหลายกลุ่มชาติพันธุ์จึงแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ Scheduled castes Scheduled tribes และ Non-scheduled area มี 16 Scheduled tribe communities 6 กลุ่มเป็น Assamese hindus และ 10 กลุ่มเป็น Bengali hindus ประชากรส่วนมากเป็น Scheduled tribe อยู่ใน Scheduled area ทั้งในที่ราบและพื้นที่สูงเช่น ดิมาสา (Dimasa) การ์บี (Karbi) โบโด (Bodo) มิชซิง (Mishing) ราฟา (Rabha) ตีวา (Tiwa) สูโนวากอชารี (Sonowal-Kachari) และ ดีวรี (Deuri)

ส่วนกลุ่มมุสลิม (Mulsims) คนงานสวนชา (Tea garden labourer) และ กอช-ราชบงชี (Korch-rajbongshi) เป็นกลุ่ม non-scheduled กลุ่มเหล่านี้มีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรสูงมาก

ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา

ในรัฐอัสสัมมีการแบ่งประชากรตามสถานภาพทางสังคมออกเป็น 6 กลุ่ม คือ High Caste (HC) Scheduled Caste (SC.) Other Backward Class (OBC.) More Other Backward Class (MOBC.) Scheduled Tribes (ST.) และ General ไทพ่าเกนั้นถูกจัดเป็นชนกลุ่มน้อยที่นับถือศาสนาพุทธ รัฐบาลอินเดียจัดไทพ่าเกอยู่ในกลุ่ม Scheduled Tribes (Hills) ตั้งแต่ พ.ศ. 2493 แต่จนถึงปัจจุบันยังมีชาวไทพ่าเกอีกหลายคนที่ยังไม่ได้ติดต่อทำสำมะโนประชากร เมื่อไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนทำให้จำนวนประชากรที่แท้จริงลดลงไป (Weingken, 2004, p. 7)

ผู้คนในรัฐอัสสัมใช้ภาษาอัสสัมเป็นภาษาทางการ และยังมีภาษาทางการอื่นที่ใช้อีก 2 ภาษา คือ ภาษาเบงกาลี (Bengali) ในเขตเทือกเขาบารัค และภาษาโบโด (Bodo) ในเขตปกครองโบโด นอกจากนี้ยังมีภาษาประจำแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์อีกหลายกลุ่มที่ไม่ได้ใช้เป็นทางการ แต่ใช้กันเฉพาะในพื้นที่ของตน เช่นชนเผ่าคิมซา (Dimas) มิซซิง (Mishing) รวมถึงไทในแต่ละกลุ่ม เช่นไทพ่าเก (Tai Phake) ไทคำย้ง (Tai Kamyang) ไทคำตี้ (Tai Khamti) และไทอายตอน (Tai Aiton) ชาวอัสสัม ส่วนใหญ่นับถือศาสนาฮินดู รองลงมาคือศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ศาสนาพุทธ ซิกข์ และศาสนาความเชื่ออื่น ๆ ตามเผ่าพันธุ์ดั้งเดิม

รัฐอัสสัมประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ หลายกลุ่ม แต่อินเดียไม่ได้จำแนกกลุ่มประชากรตามกลุ่มชาติพันธุ์เป็นตัวเลขแน่นอน ถ้าแบ่งตามเชื้อชาติจะแบ่งได้ 4 กลุ่ม คือ โปรโต-ออสเตรเลีย (Proto-australoid), มองโกลอยด์ (Mongoloid) อารโย-มองโกลอยด์ (Aryo-mongoloid) และ อารโย-มองโกโล-ดราวิเดียน (Aryo-mongoloid-dravidian) แต่แบ่งตามตระกูลภาษาศาสตร์ได้ 3 กลุ่มหลัก คือ (สุมิตร ปิติพัฒน์ และดำรงพล อินทร์จันทร์, 2546, หน้า 7)

1.1 ออสโตรเอเชียติก (Austro-asiatic) เป็นกลุ่มพูดตระกูลภาษามอญ-เขมร ได้แก่ ชนเผ่า คาสี (Khasi tribe) และหลังอาณานิคมอังกฤษนำกลุ่มคนจากตอนกลางของอินเดียเข้ามาเป็นแรงงานในสวนชาอีก ได้แก่ กลุ่มตระกูลภาษามุนดารี (Mundari dialects) เช่นชนเผ่ามุนดา (Munda) โฮ (Ho) ซาวารา (Savara) เป็นต้น

1.2 จีน-ทิเบต (Tibeto-chinese) ประกอบด้วยกลุ่มทิเบต-พม่า (Tibeto-burman) และ ไท-จีน (Siamese-chinese) ซึ่งเข้ามาในอัสสัมในช่วงเวลาต่าง ๆ กัน กลุ่มทิเบต-พม่า ได้แก่ มิซซิง (Mishing) โบโด (Bodos) คะฉิน (Kachin) และกุกี-จีน (Kuki-chin) ส่วนกลุ่มไท-จีน ได้แก่ ไทอาหม ไทคำตี้ ไทคำย้ง ไทอายตอน ไทพ่าเก และไทคุรง

1.3 อินโด-ยูโรเปียน (Indo-european) เป็นคนกลุ่มใหญ่อีกกลุ่มหนึ่งซึ่งประกอบด้วยทั้งฮินดูและมุสลิม ซึ่งเข้ามาในระยะเวลาต่างกัน และมีแนวโน้มที่จะอพยพเข้ามาในอัสสัมอีก ปัจจุบันถือเป็นประชากรส่วนใหญ่ของอัสสัม

2. อาชีพ

อาชีพหลักของชาวไทพ่าเกได้แก่ การทำนาค้า ส่วนการปลูกพืชผลอื่นไม่ค่อยมีมากนัก ด้วยสาเหตุที่ถึงในปัจจุบันมีจำนวนมาก ในอดีตชาวไทพ่าเกสามารถใช้ปิ่นยังถึงที่เข้ามาทำลายพืชสวนได้ แต่เมื่อประมาณ พ.ศ. 2543 รัฐบาลอินเดียห้ามประชาชนฆ่าลิงหากผู้ใดฝ่าฝืนจะต้องถูกปรับและลงโทษทางกฎหมาย ชาวไทพ่าเกจึงต้องคอยไล่ลิงด้วยก้อนหินหรือทำเสียงดังขู่ลิง แต่ก็ไม่ค่อยได้ผลนัก หากครอบครัวใดปลูกต้นกล้วย เมื่อออกผลชาวบ้านก็จะมาขโมยกันไว้ และต้องเฝ้าระวังเป็นอย่างดี พืชผักสวนครัวก็จะปลูกให้ใกล้บริเวณบ้านที่สุด เมื่อมีลิงเข้ามากัดกินก็จะไล่ไล่มัน

(Weingken, Interview, December 8, 2013)

ชาวไทพ่าเกมีที่นาเป็นของตนเองซึ่งที่นาจะอยู่ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้และทิศตะวันออกเฉียงใต้ของตัวหมู่บ้านยาวเป็นแนว เขตแดนของที่นาจะใช้ไม้ไผ่ปักกันเป็นแนวตามแต่ละเจ้าของ การรับมรดกที่นานั้นรับต่อกันมาจากบรรพบุรุษของตนเอง ในอดีตมีเพียงผู้ชายเท่านั้นที่จะได้รับมรดกกรรมสิทธิในที่นาของครอบครัว ส่วนในปัจจุบันมีหลายครอบครัวที่มีแต่ลูกสาวทำให้ชาวไทพ่าเกต้องวางแผนที่จะมอบที่นาให้ลูกสาวหากผู้เป็นพ่อทำไม่ไหวแล้ว และต้องการยกให้เป็นสมบัติแก่ลูกสาวต่อไป การปลูกข้าวจะปลูกเพื่อบริโภคเป็นหลัก เมื่อเหลือแล้วจึงนำไปขายให้แก่ชาวเมืองอื่น

การปลูกข้าวจะเริ่มปลูกในช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม หลังจากนั้นลมมรสุมจะพัดเข้ามาในเดือนธันวาคมถึงมกราคมของทุกปี ซึ่งเป็นช่วงเวลาเก็บเกี่ยวพอดิชาวไทพ่าเกก็จะได้รับผลผลิตเต็มเม็ดเต็มหน่วย ชาวไทพ่าเกถือว่าการทำนาเป็นรากฐานการสร้างและดำรงเผ่าพันธุ์ของตน ข้าวของชาวไทพ่าเกแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ “ข้าวไท” และ “ข้าวเมือง” ข้าวไทเป็นข้าวที่ปลูกไว้สำหรับการบริโภค และข้าวเมืองเป็นข้าวที่ปลูกไว้สำหรับค้าขายหรือแลกเปลี่ยนกับสินค้าอื่น ในการปลูกข้าวจะต้องมีพิธีกรรมต่าง ๆ ที่ชาวไทพ่าเกเชื่อว่าจะทำให้ผลผลิตงอกงาม ซึ่งพิธีกรรมในการทำนา มีขั้นตอนดังนี้

1. ในขั้นตอนแรกเป็นการ “แฮกนา” เริ่มด้วยการไถนาเพื่อเตรียมการเพาะปลูก โดยถือตามปฏิทินการเพาะปลูก ซึ่งก่อนที่จะเพาะปลูกจะต้องทำพิธีเซ่นไหว้เจ้าลี้เสียก่อน วันที่จะทำการเซ่นไหว้เจ้าลี้ได้คือ วันกำ (วันดี วันมงคล) ชาวไทพ่าเกจะเลือกวันกำที่อยู่ในช่วงเดือนเมษายน วันกำที่เลือกได้แล้วนี้เรียกว่า “วันมีฆอนล่อด” คือ วันที่มีขวัญและมงคลดีที่สุด หัวหน้าครอบครัวจะสักการะบูชาเจ้าลี้ ผู้นำ ผีดำ เพื่อขอเริ่มการไถพรวน จากนั้นพากันไปที่ทุ่งนา และสวด “คำแฮกนา” ก่อนเพาะปลูก คำแฮกนาคือคำขอเทพยดาฟ้าดิน เจ้าป่าเจ้าเขา วิญญาณบรรพบุรุษ ให้มาช่วยปกป้องคุ้มครองไร่ นา ไม้ให้มี อุทกภัย วาตภัย และแมลงสัตว์ร้ายเข้ามาทำลายพืชผล พร้อมทั้งสวดเพื่อขอให้ครอบครัวมีความเจริญรุ่งเรืองตลอดทั้งปี จากนั้นจึงทำการไถพรวน

เพื่อเตรียมดินต่อไป ส่วนคำสวดที่จะต้องสวดก่อนการลงมือไถนา มีดังนี้

เจ้าलगनิน โหลงไอ้ย ภูโน้มาลงนาไถนา
 ภูวันนีวันงาม ฟ้าแสงภูไผ่ขาว ไน่ยาง
 หัวไน่เข้าพัก เข้าแสง ฟ้าหันภูเฮา พอยอง พอโย
 ฟ้าหันภูเฮา พอฝ้า พอเอ่ นา เจ้าलगनิน โหลงไอ้ย

แปลความว่า

แม่ธรณีเอ๋ย ข้านี้ขอไถนา
 วันนี้ฤกษ์งามยามดี ขอให้ที่นารอดพ้นจากสิ่งชั่วร้าย
 ขอให้ดินดีงาม เกิดผลผลิตดี
 ข้านี้ขอสักการะ แม่ธรณีเอ๋ย

2. ขั้นตอน “ซอมนา” หรือการทำนา เมื่อดินไถพรวนดินเรียบร้อยแล้วก็จะในช่วงลมมรสุมเข้าพอดี ในช่วงนี้ฝนเริ่มตกแล้วทำให้ดินชุ่มน้ำพร้อมสำหรับการเพาะปลูก จากนั้นก็นำต้นกล้าที่เพาะไว้มาปักดำในผืนนา ในวันที่ปักดำกล้าในนาชาวไทพ่าเกก็จะต้องเลือกวันที่มีมงคลด้วยเช่นกัน

3. ขั้นตอน “เฮกเข้า” เป็นขั้นตอนในการเก็บเกี่ยว เมื่อข้าวในนาออกงามเป็นสีทองเหลืองอร่ามเต็มท้องทุ่ง ชาวไทพ่าเกจะดูปฏิทินเพื่อเลือกวันเก็บเกี่ยว โดยเลือกวันที่เป็นมงคลที่สุด ในวันที่สมาชิกที่เป็นหญิงและอาวุโสที่สุดในครอบครัว โดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นแม่เฒ่า หรือแม่ จะเตรียม “ซอก” คือ ภาชนะคล้ายจอกไม้ใส่ใส่เคียวและผ้าไว้ในนั้น เมื่อไปถึงทุ่งนาแม่เฒ่าจะสวดมนต์และตักรวงข้าวมาหนึ่งกำมือ นำมาใส่ไว้ในภาชนะและเดินกลับเรือนไป เมื่อถึงเรือนแล้วจะนำรวงข้าวนั้นไปใส่ไว้ใน “เฮ่เข้า” หรือยุ้งข้าว จากนั้นสมาชิกในครอบครัวก็ไปที่ทุ่งนาแล้วเริ่มการเก็บเกี่ยวได้ เมื่อเกี่ยวข้าวได้แล้วก็นำข้าวเปลือกไปที่ลานเพื่อนวดข้าว ในขั้นตอนนี้ทั้งผู้ชายและผู้หญิงสามารถเกี่ยวและนวดข้าวได้ทุกคน จากนั้นนำวัควยที่เลี้ยงไว้มาฆ่าที่ลานที่วางข้าวเปลือก เพื่อแยกข้าวเปลือกออกจากรวง และใช้ไม้ไผ่เป็นซี่เหมือนพัด เรียก “หวีเข้า” เพื่อทำกองฟางให้สวยงาม

4. ขั้นตอน “ฮ้องขอนแก่น” หรือพิธีเรียกขวัญข้าว เมื่อได้ข้าวเปลือกเรียบร้อยแล้วแม่เฒ่าจะเป็นผู้ทำพิธีเรียกขวัญข้าว โดยแม่เฒ่าจะไปที่กองข้าวเปลือกที่บริเวณยุ้งข้าวทางด้านทิศตะวันตกเพื่อเรียกขวัญข้าวและขอให้มีความมั่งคั่งรุ่งเรืองในกิจการอาชีพของตน เมื่อเรียกขวัญข้าวเสร็จแล้วหัวหน้าครอบครัวจะนำตะกร้าที่แม่เฒ่าใส่ข้าวเปลือกไว้ไปเก็บในยุ้งข้าว แล้วสมาชิกในครอบครัวก็จะช่วยกันนำข้าวเปลือกไปเก็บไว้ในยุ้งข้าวต่อไป จากนั้นสมาชิกในครอบครัวช่วยกันหุงข้าวพร้อมทั้งทำกับข้าว นำเตรียมไว้บนใบตอง คำเรียกขวัญข้าวมีดังต่อไปนี้

มา มา มา ขอนเข้า ตองนา นู กู มา
 ขอนเข้า ตองนา เค้อ กู มา
 ขอนเข้า ตองนา วันออก วันตก กู มา
 ขอนเข้า ตองนา น้ำฮ้อง ไพซาน กู มา
 ขอนเข้า เขมมู ปู่ สิง ฟ้า เฮ็ด นา กู มา
 ขอนเข้า เขมมู ยา สิง ฟ้า ก่อ ดั่ง ก่อ แด ก่อ มา
 มา มา มา มากิน ปา กบ เข้า
 มา กิน เข้า กบ ไก่
 มา กิน น้ำ เข้า เท้า เข็ม ทำ

แปลความว่า

เชิญ เชิญ เชิญ ขวัญข้าวจากทิศตะวันออก ทิศตะวันตก
 ขวัญข้าวจากทิศเหนือ ทิศใต้ ขวัญข้าวจากด้านบน ด้านล่าง เชิญมา
 ขวัญข้าวจากวันนี้และวันก่อนหน้า
 เมื่อปู่สิงฟ้าให้ร่มเงา ย่าสิงฟ้า เปิดทาง ให้ข้านี้ เชิญมา ขวัญข้าว
 เชิญมากินข้าวกินปลา
 เชิญมากินข้าว กินไก่
 กินน้ำ มา ขอเชิญ มา เชิญ มา ด้วยกัน

เมื่อเก็บข้าวไว้ในยุ้งข้าวเรียบร้อยแล้ว ชาวไทพ่าเกมีข้อห้ามจะไม่เปิดยุ้งข้าวใน “เนินเก่า” ซึ่งจะอยู่ในช่วงกลางเดือนมกราคมจนถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ เนื่องด้วยถือว่าเป็นช่วงเวลาไม่ดี

4. ขั้นตอนสุดท้ายเป็นขั้นตอน “กินเข้าเหม่อ” หรือพิธีการกินข้าวใหม่ คือในวันก่อนกินข้าวใหม่นี้เจ้าของบ้านจะนิมนต์พระมาสวดมนต์ที่บ้านเพื่อความเจริญรุ่งเรืองและเป็นสิริมงคล ในวันถัดไปชาวบ้านจะหุงข้าวไปถวายพระที่วัด และจะมอบข้าวให้ชาวบ้านหมู่บ้านอื่นที่ไม่ได้ทำนาหรือที่ทำนาแต่ไม่มีพิธีกินข้าวใหม่เหมือนชาวไทพ่าเก

หลังจากหมดฤดูทำนาแล้วช่วงเวลาว่างทั้งผู้ชายและผู้หญิงจะทำงานที่บ้าน โดยผู้ชายทำความสะดวกสถานบ้าน ซ่อมบ้านเรือน ส่วนผู้หญิงจะทอผ้าสำหรับใช้ในครอบครัว แม้ในปัจจุบันเทคโนโลยีและความทันสมัยต่าง ๆ ได้เข้ามาสู่ชุมชนแล้ว และชาวบ้านก็ได้ปรับตัวไปบ้างในระหว่างนั้นแต่ก็ไม่ได้มีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการดำรงชีวิตของชาวไทพ่าเกมากนัก (Gohain, 2008, pp. 2-5)

ข้าวใหม่ของชาวไทพ่าเกเมื่อหุงสุกแล้วมีความนุ่มและเหนียวเล็กน้อย สีสอกเหลืองอ่อน

รสชาติอร่อยออกหวานติดปาก ซึ่งชาวไทพ่าเก “กินข้าวเป็นยา” เพราะเชื่อว่าการกินข้าวทำให้สุขภาพแข็งแรง โดยเฉพาะเด็ก ๆ ไม่เจ็บป่วยได้ง่าย นอกจากการกินข้าวตามปกติทั้ง 3 มื้อแล้วจะกินข้าวเมื่อหิวอีกด้วย บางครั้งในช่วงฤดูทำนาผู้ชายจะกินข้าวถึง 5 มื้อก็มี เพราะถ้ากินข้าวน้อยเกินไปจะทำให้ไม่ค่อยมีแรงทำงาน ลักษณะเมล็ดข้าวไทที่ชาวไทพ่าเกเก็บไว้กินเองมีหลายลักษณะที่พบในปัจจุบัน ดังนี้

ข้าวเจ้า เมล็ดค่อนข้างอ้วน

ข้าวแถม เมล็ดมีปลายแหลมทั้ง 2 ด้าน

ข้าวเปา เมล็ดอ้วนแต่เล็กกว่าข้าวเจ้า

ในหมู่บ้านน้ำพ่าเกไม่มีโรงสีข้าว หากชาวบ้านต้องการสีข้าวจะต้องนำข้าวเปลือกไปสีที่โรงสีข้าวของชาวอัสสัมซึ่งอยู่ระหว่างทางออกไปถนนหลัก ห่างจากหมู่บ้านประมาณ 1.5 กิโลเมตร ราคาสำหรับสีข้าวเปลือกทั้งข้าวเหนียวและข้าวเจ้าโรงสีคิดค่าสีราคา 1 รูปี ต่อ 1 กิโลกรัม (อัตรา 1 รูปี เท่ากับ 0.60 บาท ณ วันที่ 1 มกราคม 2557)

ส่วนราคาข้าวที่ขายในตลาดนาฮากาเทีย ณ วันที่ 10 ธันวาคม 2556 มีดังนี้

ตารางที่ 2-1 ราคาข้าวเปลือกและข้าวสาร

ชนิดของข้าว	ราคาต่อ 1 กิโลกรัม	หมายเหตุ
ข้าวเปลือก:		
ข้าวเจ้า	6 รูปี	
ข้าวกะลา	6-7 รูปี	เมล็ดข้าวมีขนาดใหญ่
ข้าวเหนียว	12 รูปี	ราคาในช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน
	7-8 รูปี	ราคาในช่วงเดือนมกราคม-เมษายน
ข้าวสาร:		
ข้าวเจ้า	20-25 รูปี	ราคาที่พ่อค้าคนกลางซื้อจากหมู่บ้าน
ข้าวกะลา (ข้าวมีค่อน)	20-25 รูปี	กิโลกรัมละ 12 รูปี

ในอดีตข้าวที่ปลูกเพื่อขายมีเพียงข้าวพันธุ์เมืองนูนกับข้าวเหนียวเท่านั้น ชาวไทพ่าเกเรียกข้าวที่ขายว่า ข้าวกะลา* จากราคาขายข้าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าราคาข้าวเปลือกและข้าวเจ้าไม่สูง

* ชาวไทพ่าเกเรียกคนอินเดียว่ากะลา เมื่อปลูกข้าวขายให้คนอินเดียจึงเรียกข้าวนี้ว่าข้าวกะลา ซึ่งข้าวกะลาอาจเรียกว่าข้าวเมืองนูน หรือข้าวมีค่อน ก็ได้

มากนัก ส่วนข้าวเหนียวไม่ค่อยมีขายในท้องตลาด ซึ่งราคาในช่วงเดือนตุลาคมถึงพฤศจิกายนจะสูงมากกว่าเดือนอื่น เนื่องจากในช่วงนี้เป็นช่วงที่ข้าวในตลาดเริ่มลดลง แต่ชาวบ้านจะเก็บข้าวไว้ขายในในช่วงที่ราคาข้าวขึ้นสูงไม่ได้เพราะไม่มีเงินทุนสำรองมากพอที่จะใช้จ่ายให้พอทั้งปี เมื่อมีผลผลิตอยู่แล้วอย่างไรก็ต้องขาย ราคาที่ขายในตลาดนาฮากาเทียจะสูงกว่าราคาที่ชาวบ้านขายให้แก่พ่อค้าคนกลางถึงครึ่ง

ภาพที่ 2-3 โรงเรียนของชาวฮัสสัมที่อยู่ระหว่างทางเข้าหมู่บ้าน